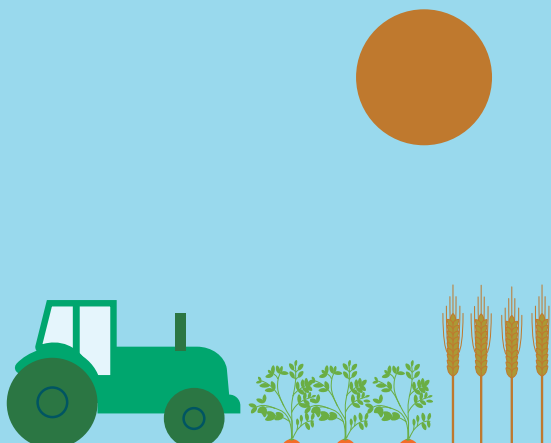
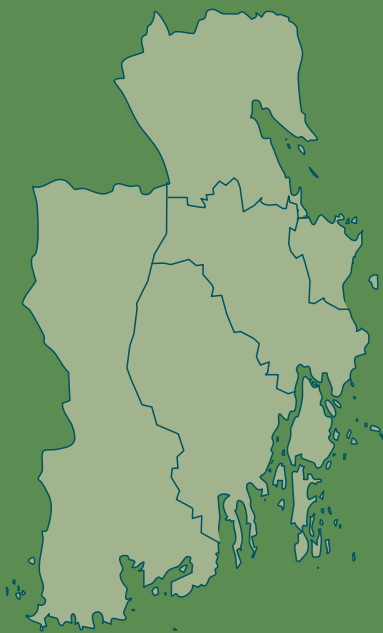

Handlingsprogram med tiltak

Regional næringsstrategi
for Mat og skog i Vestfold
2025-2026

Handlingsplanen gjelder for to år.
Vurderes årlig av Partnerskap landbruk.

De hovedansvarlige skal initiere og organisere arbeidet, samt sørge for framdrift. Det skal rapporteres årlig status i det enkelte tiltak til Partnerskap landbruk og politisk.

Vedtatt i fylkestinget
17. juni 2025

Kortversjon av strategi

VISJON

Vestfold er Norges mest attraktive vekstregion for bærekraftig produksjon og foredling av mat og skog.

MÅL

1. Jordbruket og næringsmiddelindustrien i Vestfold skal styrke matberedskapen og øke produksjonen ut over de nasjonale målene innen 2031.
2. Vestfold skal være en spydspiss i Norge innen jordhelse.
3. Vestfold skal være Norges fremste region for sirkulære verdikjeder innen mat og skog.

SATSNINGER

1. Fremtidsretta drift i jord og skog
2. Matfylket Vestfold
3. Sirkulære verdikjeder og industriell symbiose
4. Rekruttering og kompetanse

1 Fremtidsretta drift i jord og skog

Disse tiltakene kan bidra til å modernisere og styrke landbruket i Vestfold, tilpasse næringen i henhold til bærekraftsmål, og øke integrasjonen med øvrig næringsliv.

Tiltak	Ansvarlig (Hovedansvarlig uthevet)	Type aktivitet
1.1 Nettverks- og innovasjonsarenaer: Organisere regionale møter og etablere samarbeidsarenaer hvor landbruksnæringen aktivt inkluderes med andre næringslivssektorer. Dette kan lede til erfaringsutveksling, nettverksdannelse og fellesprosjekter.	KOM, SFVT	Kontinuerlig Prosjekt
1.2 Utviklings- og idéverksteder: Gjennomføre workshops og idéutviklingskurs i regi av Start i Vestfold for å støtte bønder med å utvikle tilleggsnæringer. Dette kan omfatte opplæring i forretningsutvikling, markedsføring, og bruk av moderne teknologi. Veileder: Gården som ressurs.	KOM, SFVT	Kontinuerlig Prosjekt (rekruttering og kompetanse)
1.3 Sirkulær matproduksjon: Lansere et nasjonalt pilotprosjekt i Vestfold for sirkulær matproduksjon, med fokus på samarbeid med lokale bønder og fagmiljøer. Dette kan omfatte integrert jordbrukssystemer og resirkulering av ressurser for å maksimere bærekraft. Søke deltakelse i prosjekter på jordhelse med utgangspunkt i Mission-satsingen i samarbeid med relevante miljøer innen forskning, utvikling og innovasjon.	VFK, SFVT, KOM, ORG.	Prosjekter
1.4 Fremme økosystemtjenester: Utforske, endre og etablere nye økonomiske incentiver for god agronomi som leverer økosystemtjenester som gir god jordhelse, karbonbinding i jorda, vekstskifte, fangvekster, drenering, reduksjon av avrenning, og vedlikehold av kulturlandskap.	SFVT, ORG, NLR, VFK	Kontinuerlig, Prosjekter
1.5 Bærekraftig skogbruk: Stedstilpasset skogbruk, oppbygging av fremtidsskog som er motstandsdyktig mot endret klima og skogproduksjon som sikrer høyt CO2 opptak	Skogorg., SFVT, KOM	Kontinuerlig, Prosjekt Forskning
1.6 Veiledning og teknologiutvikling: Implementering og bruk av ny teknologi i landbruket. Utarbeide og distribuere veiledere for bruk og kjøp. Dette inkluderer løsninger som kan forbedre beredskap, produksjonseffektivitet og miljøhensyn.	NLR, SFVT, IN, ORG.	Kontinuerlig, Prosjekt, Forskning
1.7 Mathvete og proteinvekster: Øke satsing på dyrking og bruk av mathvete og proteinvekster. Etablere regionale samarbeidsprosjekter mellom bønder, møller og bakere.	ORG, NLR, IN, SFVT	Prosjekter
1.8 Kraftforkrevende produksjoner: Opprettholde kraftforkrevende produksjoner i tråd med markedsmulighetene.	IN, Nærings- middelindustri	Finansiering

2 Matfylket Vestfold

Disse tiltakene knyttes direkte til produksjon, distribusjon og markedsføring av lokale matvarer, og posisjonerer Matrike Vestfold som en sentral aktør i regionens matøkosystem.

Tiltak	Ansvarlig (Hovedansvarlig uthevet)	Type aktivitet
2.1 Matrike Vestfold: Utvikle Matrike Vestfold som en sentral plattform for å samle, promotere og distribuere lokale landbruksvarer. Dette kan inkludere etablering av en mathall eller digital markeds plass som knytter produsenter direkte til forbrukere, samtidig som den blir en integrert del av regionale matopplevelser og turisme.	Matkoordinator, VFK, SFVT, IN, ORG	Prosjekt
2.2 Styrket markedsføring og omdømmebygging: Igangsette en felles markedsføringskampanje for å fremheve Matrike Vestfold som en bærekraftig og nytenkende region. Dette inkluderer promotering av eksisterende tilbud som REkO-ringen, gårdsbutikker, og bondens marked, samt styrking av lokal merkevare og nisjeprodukter.	Matkoordinator, SFVT, VFK, ORG	Prosjekt
2.3 Endring av offentlig Innkjøpspraksis: Øke kompetansen til offentlige virksomheter som prioriterer innkjøp av lokal mat. Dette krever samarbeid med næringslivet for å utnytte muligheter innen gjeldende regelverk, og støtte fra politiske aktører.	SFVT, VFK, KOM	Prosjekt, Forskning, Kontinuerlig
2.4 Øke økologisk landbruk: Med grunnlag i økologisk handlingsplan for Vestfold og Telemark, inkludert incentiver for dyrking og produksjon av økologiske varer. Initiativer kan omfatte støtte til bønder som ønsker å legge om til økologisk produksjon og styrking av økologisk merkevare gjennom markedsarbeid.	SFVT, ORG, NLR,	Kontinuerlig Prosjekter
2.5 Utvikling av urbant landbruk: Fremme urbant landbruk som et middel for å øke folkehelse, samfunnsintegrasjon, miljøbevissthet og beredskap. Prosjekter kan for eksempel omfatte markedshager, andelslandbruk, skolehager og utdanningsprogrammer som lærer befolkningsgrupper om bærekraftig matproduksjon. Mulighetsstudiet Urbant landbruk i Vestfold og Telemark viser til flere anbefalinger.	SFVT, VFK, KOM	Kontinuerlig Prosjekter

3 Sirkulære samarbeid og industriell symbiose

Disse tiltakene kan bidra til å fremme sirkulære og bærekraftige løsninger i regionen, med fokus på bedre ressurshåndtering og innovative samarbeid mellom ulike aktører.

Tiltak	Ansvarlig (Hovedansvarlig uthevet)	Type aktivitet
3.1 Etablering av sirkulære samarbeidsarenaer: Opprett møteplasser på tvers av ulike produksjoner og verdikjeder for å fremme samarbeid og kunnskapsdeling mellom næringer. Rygg miljøet kan spille en viktig rolle. Viktig å dokumentere og formidle erfaringer fra etablerte fagmiljøer for å øke sirkulær praksis.	Rygg miljøet, VFK, KOM, NLR	Kontinuerlig Prosjekt Forskning
3.2 Optimalisering og innovasjon innen biogass og biogjødsel: Øke satsingen på sirkulære prosesser ved å optimalisere bruken av organisk materiale for å produsere sikre energi- og gjødselprodukter. Dette inkluderer utvikling av biogjødselprodukter og innføring av biogass for oppvarming og til landbruksmaskiner.	Rygg miljøet, ORG, VFK,	Prosjekt
3.3 Sirkulær matproduksjon: Vestfold bør sikte på å etablere en nasjonal pilot for sirkulær matproduksjon, med utgangspunkt i lokale bønder og fagmiljø. Dette kan omfatte utvikling av nye og innovative landbrukspraksiser.	Rygg miljøet, VFK, SFVT, KOM, NLR	Prosjekt
3.4 Tilpasning av regelverk og økt ressursutnyttelse: Spille inn forslag til forenklinger av regler- og lovverk, for å fremme høyere utnyttelse av restprodukter og ressurser.	SFVT, KOM, Mattilsynet	Kontinuerlig Prosjekt
3.5 Utnytte slam: Utrede potensialet i nye renseanlegg og bruk av slam jf. ny gjødselvarerforskrift.	KOM	

4 Rekruttering og kompetanse

Disse tiltakene kan bidra til å sikre en mer robust og attraktiv landbrukssektor i Vestfold gjennom styrket rekruttering, bedre utdanningsmuligheter, og økt kompetanse.

Tiltak	Ansvarlig (Hovedansvarlig uthevet)	Type aktivitet
4.1 Tiltak for sesongarbeidskraft: Arbeide med å løse utfordringene knyttet til rekruttering og bruk av sesongarbeidskraft. Dette kan innebære arbeid med tilpasning og forståelse av regelverk for bemanning, støtte til rekrutteringsprosesser, formidlingstjenester, tilrettelegging av tolketjenester og kontraktsutforming samt opplæring i HMS for både norske og utenlandske arbeidere.	ORG	Kontinuerlig Prosjekt
4.2 Utrede behov for arbeidskraft: Utfordringer knyttet til rekruttering, i tillegg til muligheter for nye arbeidsplasser i landbruket, stedbunden næring og landbrukets verdikjede.	ORG	Kontinuerlig
4.3 Styrking av utdanningstilbudet: Videreutvikle og opprettholde attraktive utdanningsmuligheter innen, naturbruk, agronomi og gartnerfag ved skoler som Melsom og Gjennestad, samt restaurant og matfag ved de andre videregående skolene i Vestfold. Tilbud som voksen agronom/gartner er viktig, med mulighet for spesialisering.	VFK, ORG, Gjennestad,	Kontinuerlig Prosjekt
4.4 Samarbeid for ungdomsrekruttering: Etablere et samarbeid mellom skoler, næringsliv og landbruksorganisasjoner for å gi informasjon til ungdomsskole - og videregående skoleelever om sommer- og deltidsjobber i landbruket. Dette kan inkludere bedriftsbesøk, karrieredager, og praksisplasser som gir ungdom innblikk i mulighetene innen de grønne næringene.	ORG, VFK, Bedrifter	Kontinuerlig Prosjekt
4.5 Veiledning og støtte for generasjonsskifte: Tilby omfattende veiledning før, under, og etter generasjonsskifte eller eiendomsoverdragelse i landbruket. Dette inkluderer juridisk rådgivning, økonomisk planlegging, og støtte til både tidligere og nye eiere for å sikre en jevn overgang og kontinuitet i driften.	ORG, NLR, Regnskapsktr., IN, KOM	Kontinuerlig Prosjekt
4.6 Omdømmebygging: Styrke og pleie omdømmet for landbruksnæringen som et ledd i økt rekruttering ved å fremheve bærekraft, innovasjon og lokal verdiskapning. Synliggjøre landbrukets betydning for beredskapsarbeidet	ORG, SFVT	Kontinuerlig
4.7 Velferdsordninger: Jobbe for bedre velferdsordninger, sosiale møteplasser for bønder og landbruksarbeidere for å sikre at verdiskapingen også gir forbedrede arbeidsforhold.	ORG	Kontinuerlig
4.8 Arbeide med å rekruttere flere produsenter av grønnsaker, frukt og bær.	ORG, VFK, SFVT	Prosjekt, kontinuerlig

Postadresse
Postboks 1213 Trudvang
3105 Tønsberg

Besøksadresse
Svend Foyns gate 9
3126 Tønsberg

Kontakt
33 34 40 00
post@vestfoldfylke.no

Utarbeidet av **Partnerskap Landbruk:**

Vestfold
FYLKESKOMMUNE

Vestfold Bonde-
og Småbrukarlag

Statsforvaltaren
i Vestfold og Telemark

